

OCHRANA BRAMBOR V ROCE 2017

Průběh počasí ve vegetaci v roce 2017 se vyznačoval velkými lokálními rozdíly, především ve srážkových úhrnech. Na pokusném pracovišti VÚB HB Valečov byly srážky v rámci normálu kromě měsíců dubna a srpna. Teplotně byla vegetace v průměru nad normálem, ale s častými teplotními výkyvy. Závěr vegetace byl pak ovlivněn nedostatkem srážek v srpnu s následným deštivým počasím a poklesem teplot v září.

Srážky v dubnu dosáhly 116,1 mm a zpozdily výsadbu o 10–14 dnů oproti obvyklému termínu. Toto zpoždění již porosty do konce vegetace nevyrovňaly, neboť sázení proběhlo do nevyhřáté půdy a vzcházení bylo pomalé. Od května do července se sumy srážek pohybovaly v mezích normálu, ale byly střídány s teplejšími obdobími s intenzivním slunečním svitem, takže nedocházelo k delšímu ovlhčení listové plochy. To způsobilo poměrně nepříznivé podmínky pro infekci a šíření plísně bramboru. První infekce byly zjištěny až na přelomu července a srpna, ale vzhledem k následujícímu srpnovému přísušku (srážky pouze 17,4 mm) bylo další šíření choroby velmi pomalé, řada méně náchylných odrůd nebyla infikována vůbec. Nedostatek srážek také neumožnil infekci hlíz. Podmínky ve vegetaci rovněž nebyly vhodné pro alternariové skvrnitosti bramboru, jejich výskyt byl slabý. Růst brambor se koncem srpna zastavil, porosty vadly a nať začala

v důsledku sucha odumírat. V září však přišly srážky s úhrnem dosahujícím 132% měsíčního normálu. Došlo k rychlému obnovení růstu natě a zmlazování hlíz. Příznivé vlhkostní podmínky pro plíseň bramboru však vzhledem k výraznému poklesu teplot neobnovily intenzivnější šíření choroby.

Situace v náletu mšic byla letos naprosto opačná oproti roku 2016, tedy velmi silný nálet, dokonce nejsilnější v posledním desetiletí, ale se slabým výskytem nejdůležitějších přenašečů viróz, tj. mšic broskvoňovou a mšicí řešetlákovou. Jak se tato situace odrazí ve zdravotním stavu sadby, ukážou testy na výskyt virových chorob.

Mandelinka bramborová díky relativně stabilním podmínkám v zimních měsících velmi dobře přežila a její výskyt byl neobvykle vysoký, a to zvláště v bramborářské oblasti, kde stihla vytvořit i dvě generace. Často zde bylo nutné provést více ošetření. V praxi se opět ukázalo, že je nutné dbát na antirezistentní strategii a důsledně střídát účinné insekticidní látky, a to nejen v rámci jedné sezóny, ale i mezi jednotlivými roky.

Poškození hlíz drátovci podpořil suchý srpen, neboť hlízy byly pro tyto škůdce významným zdrojem vody. Kromě agrotechnických opatření není k dispozici žádný přímý prostředek ochrany.



Šednutí dužniny po nešetrném třídění za nízkých teplot



Sadba napadená měkkou hnilobou způsobenou bakteriemi



Abiotická hlízovitost byla častou příčinou mezerovitosti porostů



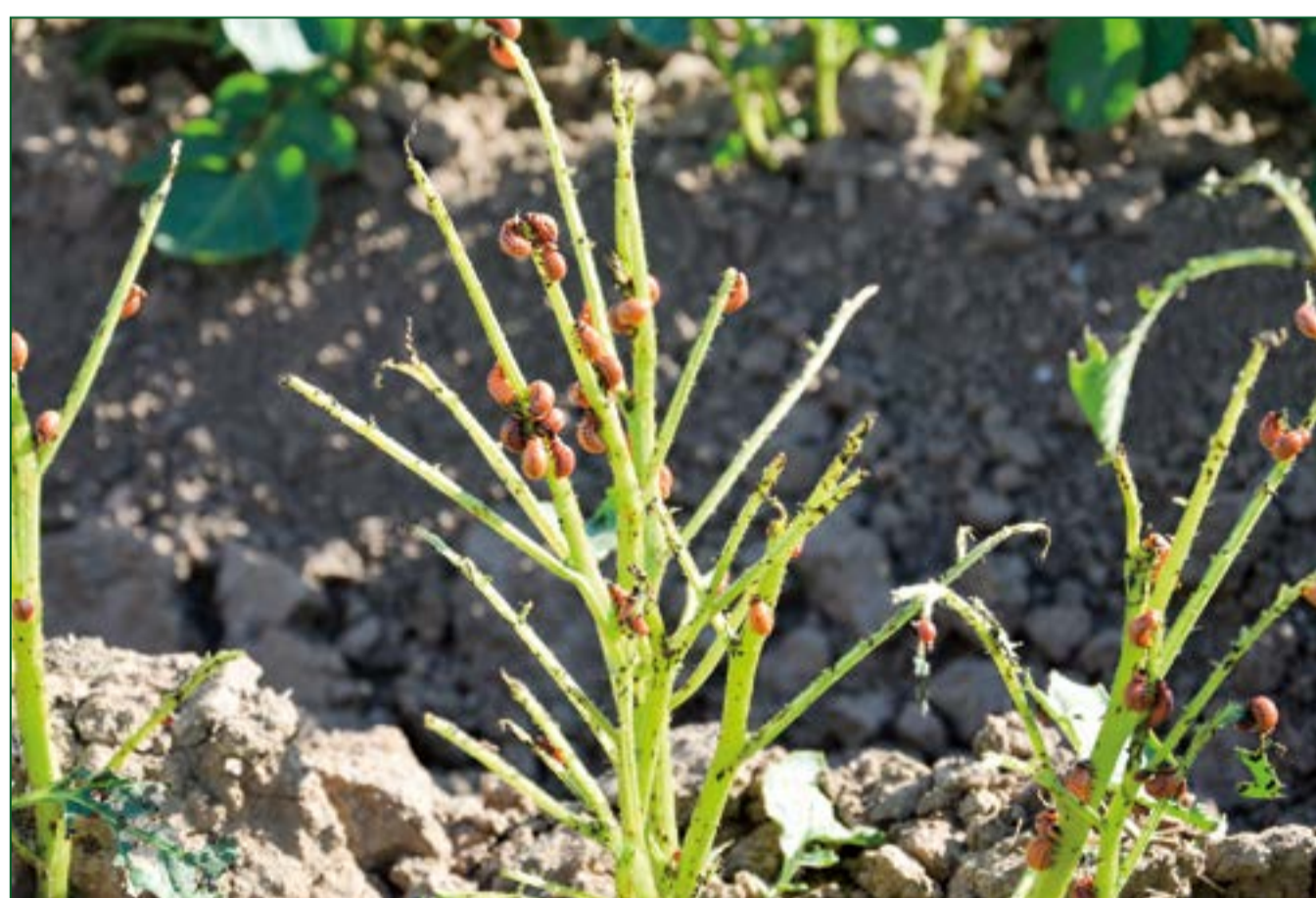
Nitkovitost klíčů bramboru jako důsledek extrémních výkyvů teplot



Nevhodné podmínky na jaře způsobily lokálně silné utužení půdy bránící vzejití



Mezerovitost porostu



Mandelinka bramborová způsobila v letošním roce problémy i v bramborářské oblasti



Výskyt druhé generace mandelinky bramborové byl v letošním roce poměrně častý



Tvorba dceřiných hlíz v důsledku zmlazování



Tvarové deformace hlíz bramboru a růstové rozprasky způsobené změnou vlhkostních poměrů na konci vegetace

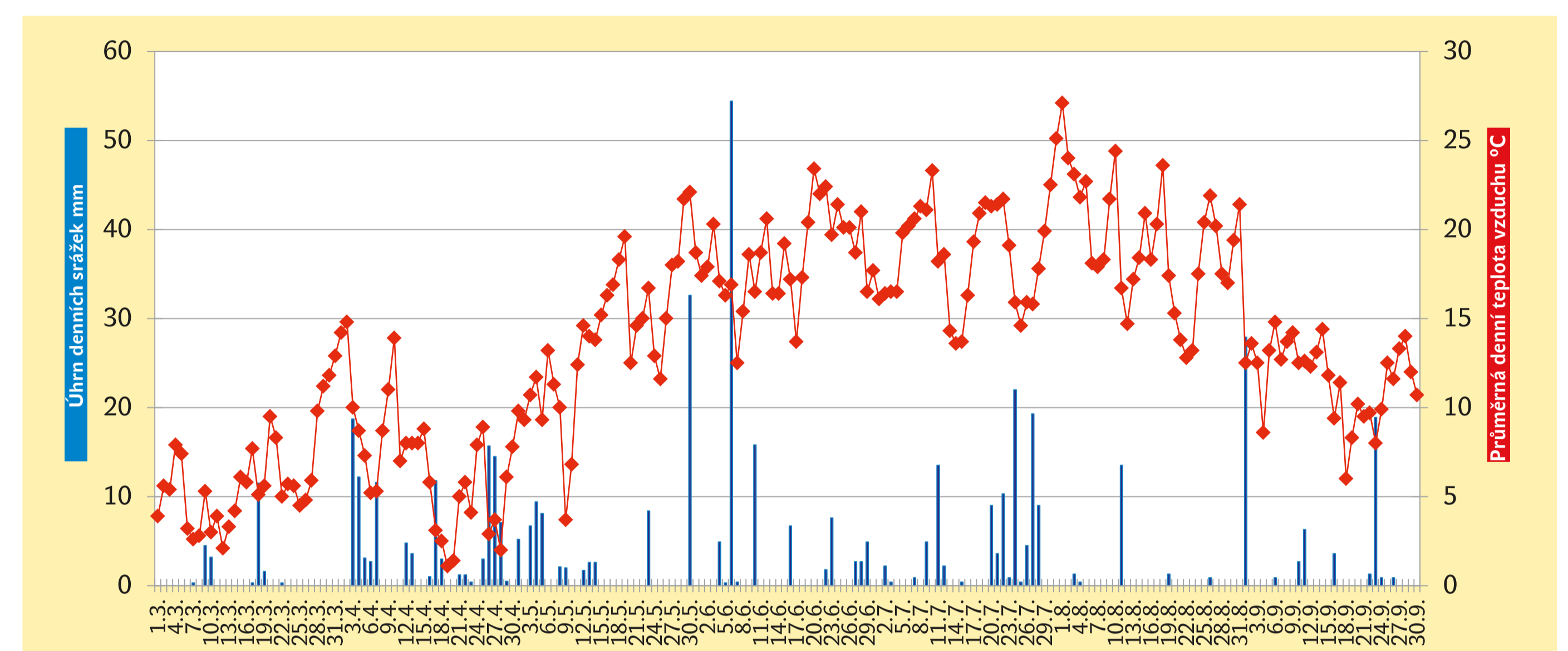


Abiotická sklovitost hlíz poškodila u některých odrůd kvalitu produkce



Deštivé září podpořilo tvorbu obrostů

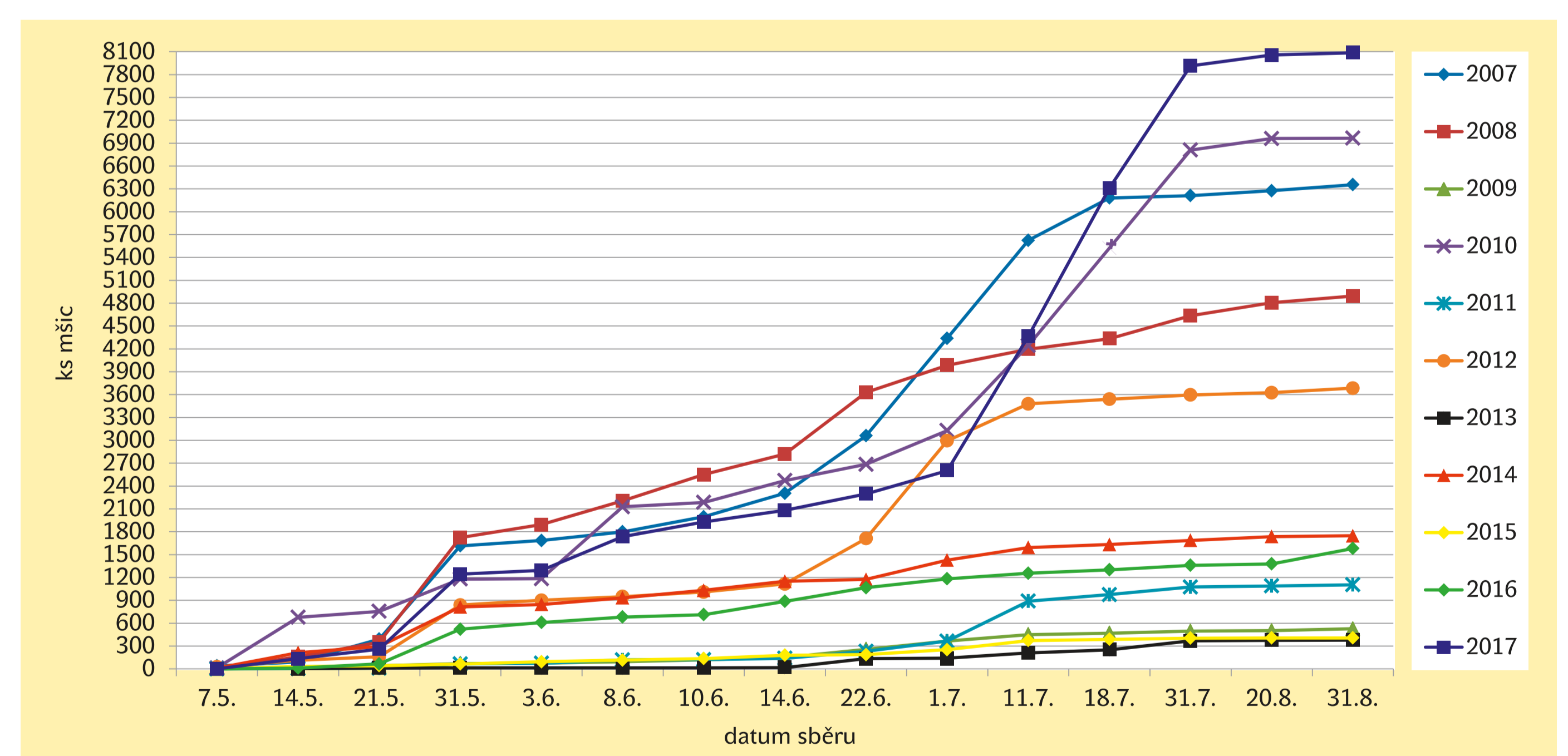
Přehled průměrných denních teplot vzduchu a úhrnu denních srážek od 1. 3. 2017 do 30. 9. 2017 na lokalitě Valečov – automatická meteorologická stanice



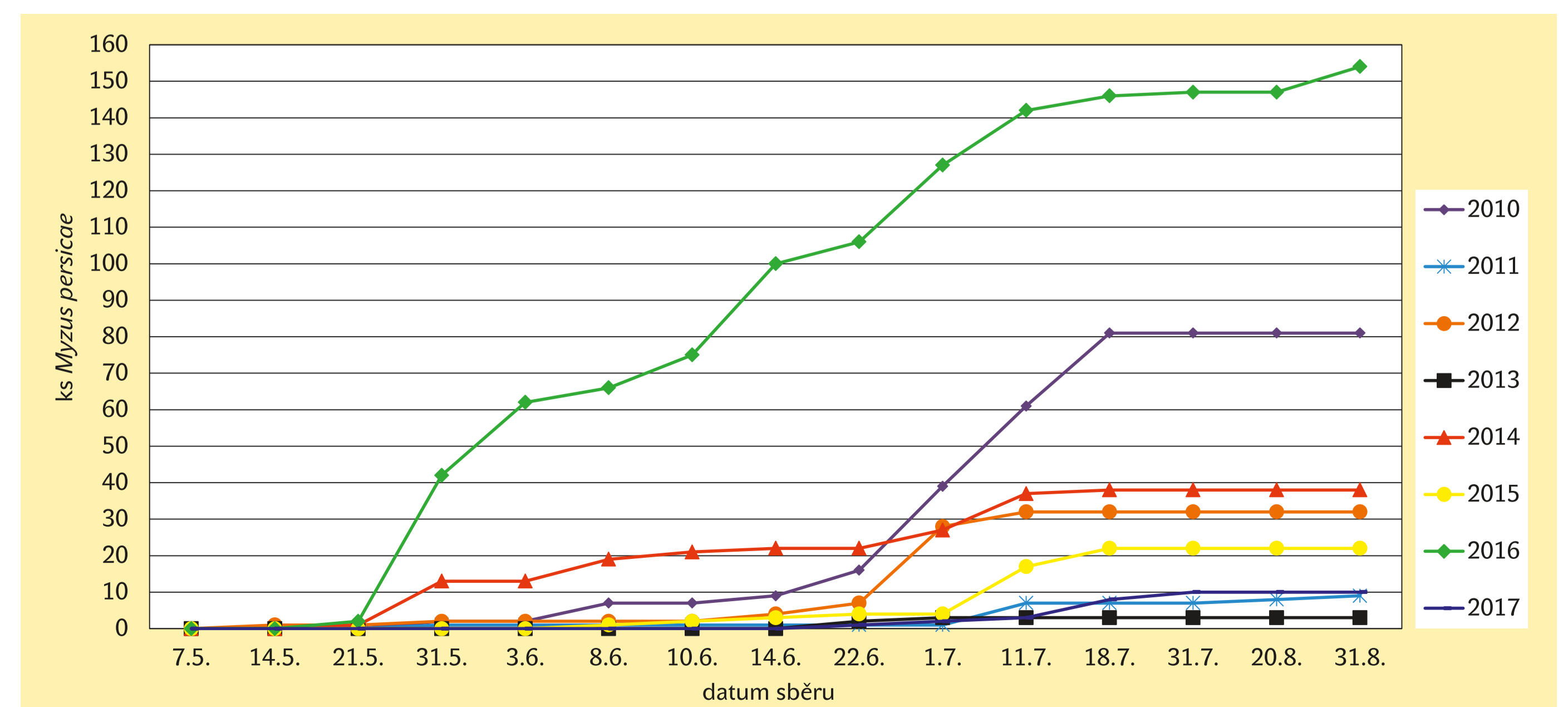
Porovnání měsíčních úhrnů srážek (mm) a průměrných měsíčních teplot vzduchu (°C) s normály na lokalitě Valečov v roce 2017 a jejich kvalitativní vyhodnocení. Zdroj dat: polní automatická meteorologická stanice Valečov

MĚSÍC	úhrn měsíčních srážek (mm)	normál (mm)	rozdílnost k normálu (mm)	% normálu	kvalitativní hodnocení srážek (slovy)	průměrná měsíční teplota vzduchu (°C)	normál (°C)	rozdílnost k normálu (°C)	kvalitativní hodnocení teploty (slovy)
BŘEZEN	21,70	39,03	-17,33	55,60	normální	6,00	1,30	4,70	mimořádně nadnormální
DUBEN	116,10	42,45	73,65	273,50	mimořádně nadnormální	6,90	7,26	-0,36	normální
KVĚTEN	81,40	76,33	5,07	106,64	normální	14,00	11,58	2,42	nadnormální
ČERVEN	102,20	91,35	10,85	111,88	normální	18,39	15,22	3,17	mimořádně nadnormální
ČERVENEC	103,50	80,89	22,61	127,95	normální	18,68	16,47	2,21	silně nadnormální
SRPEN	17,40	86,60	-69,20	20,09	silně podnormální	19,26	16,36	2,90	mimořádně nadnormální
ZÁŘÍ	63,40	48,15	15,25	131,67	normální	11,22	12,29	-1,07	podnormální

Celkový nálet mšic na žlutou misku typu Lamberse v lokalitě Havlíčkův Brod – Občiny v letech 2007–2017



Nálet mšice broskvoňové (*Myzus persicae*) na žlutou misku typu Lamberse v lokalitě Havlíčkův Brod – Občiny v letech 2010–2017



KONTAKT: Výzkumný ústav bramborářský Havlíčkův Brod, s.r.o., Dobrovského 2366

Ing. Ervín Hausvater, CSc., tel.: 569 466 237, mobil: 605 981 854, e-mail: hausvater@vubhb.cz
Ing. Petr Doležal, Ph.D., tel.: 569 466 240, mobil: 737 616 717, e-mail: dolezal@vubhb.cz